

Till tillverkare, importörer och distributörer av kaminer

Marknadskontroll av kaminer

Allmänt om marknadskontroll av braskaminer

Boverket kommer under oktober 2014 att påbörja marknadskontroll av kaminer som omfattas av:

SS-EN 13240:2001 Braskaminer för eldning med fast bränsle

SS-EN 13240:2001/A2:2004

SS-EN 13240:2001/A2:2004/AC:2007

SS-EN 13240:2001/AC:2006

Boverket är ansvarig myndighet för marknadskontroll av byggprodukter i Sverige. Kontroll kommer att ske hos tillverkare, importörer och distributörer och avser braskaminer som omfattas av nämnda standard. Kontrollen avser dels dokumentationskontroll, dels testning av kaminer.

Marknadskontrollen ger också Boverket tillfälle att ge information och vägledning om prestandadeklarationer, CE-märkning och byggproduktförordningen.¹

Kanske besöker vi ert företag

Boverket kommer att besöka ett antal berörda företag och kanske kommer vi till er. Innan besöket tar vi kontakt med de företag som valts ut. Vid besöket är det viktigt att vi från Boverket får möjlighet att träffa den hos er som är ansvarig för prestandadeklarationer, CE-märkning och för tillverkningskontrollen.

Nedan hittar ni information om hur kontrollen kommer att gå till och gällande bestämmelser.

Byggproduktförordningen

Sedan utgången av juni månad 2013 ska byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard vars samexistensperiod löpt ut, vara försedda med en prestandadeklaration och CE-märkning som överensstämmer med kraven i byggproduktförordningen. Det behövs för att produkterna ska få säljas inom EU/EES samt övriga till den inre marknaden anslutna länder. I korthet innebär byggproduktförordningen ett gemensamt europeiskt sätt att bedöma och beskriva byggprodukters egenskaper. Metoder och kriterier för bedömning av väsentliga egenskaper finns i harmoniserade standarder.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG

Tillverkarnas, importörernas och distributörernas skyldigheter definieras i byggproduktförordningen.

Provning av braskaminer och dokumentationskontroll

Boverket har valt ut ett antal braskaminer och skickat dem till ett anmält laboratorium för den harmoniserade standarden SS-EN 13240:2001.

Laboratoriet kommer att prova prestanda för vissa av Boverket utvalda egenskaper enligt metoderna i standarden SS-EN 13240:2001. Provningsen görs för att kontrollera om produkternas faktiska prestanda stämmer överens med uppgifterna i prestandadeklarationen.

Boverket kommer även att genomföra dokumentationskontroll hos vissa utvalda ekonomiska aktörer, se nedan.

Dokumentationskontroll hos:

Tillverkaren

En tillverkare är varje fysisk eller juridisk person som tillverkar, eller låter tillverka, en byggprodukt och saluför denna produkt under eget namn eller varumärke. Tillverkare av braskaminer ska upprätta en prestandadeklaration och CE-märka produkten innan den släpps ut på marknaden. Som grund för prestandadeklarationen ska tillverkaren upprätta relevant teknisk dokumentation.

För braskaminer som omfattas av SS-EN 13240:2001 gäller system 3:

- tillverkaren ska utföra tillverkningskontroll i fabrik
- det anmälda laboratoriet ska bedöma prestanda på grundval av provning (baserad på stickprov som tas av tillverkaren), beräkning, tabellerade värden eller beskrivande dokumentation av byggprodukten.

Vid eventuell kontroll vill vi ta del av följande dokumentation:

- prestandadeklaration (på svenska) och CE-märkningen
- bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter för produkten (båda ska vara på svenska)
- dokumentation som visar hur tillverkaren bestämt produkttypen
- dokumentation som styrker tillverkarens styrning av tillverkningskontroll.

Importören

En importör är varje fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen och som släpper ut en byggprodukt från ett tredjeland på unionsmarknaden.

Vid eventuell kontroll vill vi ta del av följande dokumentation:

- dokumentation som visar hur tillverkaren har bestämt produkttypen och utfört tillverkningskontroll i enlighet med gällande krav
- prestandadeklaration (på svenska) och CE-märkningen
- bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter för produkten (båda ska vara på svenska).

Vid eventuell kontroll vill vi även se:

- exempel på att tillverkarens namn och adress finns på produkten; att produkten har en beteckning som gör den spårbar
- exempel på att importörens namn eller registrerade varumärke och adress finns på produkten.

Distributören

En distributör är varje fysisk eller juridisk person i leveranskedjan som inte är tillverkaren eller importören och som tillhandahåller en byggprodukt på marknaden. Distributören är ansvarig för att säkerställa att vissa dokument och viss information följer med produkten men kan inte själv upprätta dokument.

Vid eventuell kontroll vill vi ta del av följande dokumentation:

- prestandadeklaration (på svenska) och CE-märkningen
- bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter för produkten (båda ska vara på svenska).

Vid eventuell kontroll vill vi även se:

- exempel på att tillverkarens och, när så är relevant, importörens namn och adress finns på produkten. Produkten ska ha en beteckning som gör den spårbar.

Ytterligare skyldigheter:

Finns det skäl att tro att produktens prestanda inte stämmer med den uppgivna eller att tillverkningskontrollen eller bedömningen av produktens egenskaper inte är gjorda i enlighet med den harmoniserade standarden ska:

- tillverkaren omedelbart vidta åtgärder för att korrigera bristerna och, om så är lämpligt, dra tillbaka eller återkalla produkten
- importören vidta åtgärder för att korrigera bristerna och om så är lämpligt dra tillbaka eller återkalla produkten.
- distributören försäkra sig om att korrigering åtgärder vidtas eller att dra tillbaka eller återkalla produkten.

Om det finns skäl att tro att produkten utgör en risk är distributören, importören och tillverkaren skyldig att kontakta relevant myndighet. I Sverige är det Boverket.

Importörer eller distributörer som säljer byggprodukter under eget företagsnamn eller varumärke, eller ändrar en byggprodukt som redan släppts ut på marknaden på ett sådant sätt att överensstämmelsen med prestandadeklarationen kan påverkas, likställs med tillverkare och ska uppfylla de krav som byggproduktförordningen ställer på tillverkare (se ovan). Om produkten redan är provad i enlighet med den harmoniserade standarden av den ursprungliga tillverkaren, finns det möjlighet att använda provningsresultaten, om man har tillverkarens skriftliga tillstånd.

Sanktioner

Om Boverket upptäcker att den kontrollerade produkten inte uppfyller kraven i byggproduktförordningen, kommer Boverket att inleda ett ärende mot berörd ekonomisk aktör.

Om en byggprodukt saknar prestandadeklaration eller CE-märkning, eller har CE-märkts trots att den inte överensstämmer med gällande krav för CE-märkning, ska den som ansvarar för prestandadeklarationen och CE-märkningen omedelbart vidta rättelse så att överträdelsen upphör.

Sker inte rättelse ska Boverket besluta om föreläggande om rättelse. Ett sådant föreläggande kan förenas med vite.

Beroende på bristernas karaktär kan det även bli aktuellt med försäljningsförbud, tillbakadragande och/eller återkallelse av produkten. Om det bedöms som brådskande med tanke på hälso- eller säkerhetskrav, kan Boverket förelägga om sådana åtgärder utan föregående samråd med den berörda ekonomiska aktören.

Överträdelse av bestämmelserna om CE-märkning kan leda till böter vid oakt-samhet eller uppsåt.

Byggsanktionsavgift kan utkrävas för produkter som saknar prestandadeklaration när sådan krävs enligt byggproduktförordningen.

Vid frågor:

Är det något som är oklart eller har du frågor går det att kontakta Boverket via

registraturen@boverket.se,
ange dnr 1111-3104/2014.

**Mer information om prestandadeklaration,
CE-märkning och marknadskontroll:**
<http://www.boverket.se/ce>

